

חבורת משימה // דף למנחה

הלימוד לזכר התצפיתנית שי אשרם

פתיחה למנחה

חבורה מחברת // האדמו"ר מפיאסצנה

ר' קלונימוס קלמיש שפירא, האדמו"ר מפיאסצנה (1889–1943), היה הוגה חסידי מעמיק ומחנך לרבים. בתקופת שהותו בגטו ורשה חיזק את קהל שומעיו בהתמודדות עם הייסורים עד להירצחו ב-1943 במחנה טרוניקי. תאריך יום השנה העברי שלו חל בתחילת חודש חשוון, המקור להלן מתוך הספר 'בני מחשבה טובה' – ספר יסוד על האופק הרוחני של חבורות משימה. הקטע מתאר את אחד פתנאי הסף לחבורה כזו, שהיא תהייה גורם מחבר ולא מבדל גם כלפי חוץ

- מה צריך להיות היחס של בני החבורה כלפי מי שמחוץ לחבורה לפי הקטע?
- הציעו דוגמאות לחבורות מבדלות, לעומת חבורות מחברות
- איך ניתן להגביר את היסוד המחבר של החבורה כלפי חוץ?

ליצור קשר // נתנאל אלינסון

- האם אתם יכולים להזדהות עם הקטע?
- האם אתם יכולים לשים אצבע על המכנה המשותף של הקשרים שהחזיקו מעמד אצלכם בחיים? והאם יש קשר למטרה משותפת שיצרתם איתם?
- איך הייתם רוצים להכניס את רעיון חבורת המשימה לחיים שלכם?

חיבור דרך יעוד ועשייה // יוגב אברהם

- אלו דוגמאות נוספות מהתרבות או ההיסטוריה אתם מכירים להשוואה של שותפות בסיפור מכונן מול שותפות מעשית? מה יתרונות החיבור שיוצרת עשייה משותפת?
- האם תוכלו להשוות בין קשרים חברתיים בחייכם המבוססים על עשייה משותפת לאלו שמבוססים על סיפור משותף? מה היתרונות שבחיבור מתוך עשייה מניסיונכם?

חבורות של שותפות רעיונית ופעולה משותפת הן אחד הכלים המרכזיים ליצירת שינוי חברתי עמוק ומתמשך. הן מחברות בין היחיד לבין הכלל, והופכות רצון טוב ורעיונות גדולים לכוח שפועל במציאות.

במדינת ישראל, רעיון הקבוצה והמשימה אינו רק תפיסה חינוכית — הוא יסוד היסטורי וערכי שעליו קמה החברה כולה. מראשית ההתיישבות, דרך עבודת האדמה והקמת הקיבוצים והמושבים, ועד להגנה על היישובים והמדינה, החברה הישראלית נבנתה סביב קבוצות של אנשים שלקחו על עצמם משימה משותפת, חיו ופעלו יחד, ושמו את הכלל לפני הנוחות האישית. ההגנה, החקלאות והעבודה המשותפת לא היו רק אמצעים לקיום — הם היו דרך חיים.

בתוך חבורת משימה מתפתח חוסן אישי וקבוצתי כאחד. פיתוח מסוגלות פיזית ומנטלית איננו מטרה בפני עצמה, אלא תנאי ליכולת לעמוד באתגרים, להתמיד בעשייה, ולהחזיק משימה לאורך זמן. כך נוצרת סביבת השפעה מכפילת כוח — מרחב שבו האחריות ההדדית והמאמץ המשותף מאפשרים לקבוצה לעשות יותר ממה שכל יחיד היה יכול לבדו.

חבורת משימה פועלת מתוך שותפות עמוקה ולא מתוך היררכיה. אין בה מעמדות, ואין בה צופים מן הצד. אחדות נוצרת מתוך עשייה משותפת, ועל מנת לבנות עם מאוחד אנו מחויבים להיות חלק מחבורות משימה.

שי אשרם, גדלה ברחובות, התגייסה להיות תצפיתנית ב-2023. מסירותה לתפקיד הייתה חסרת פשרות, והיא עשתה כל שביכולתה על פנת להגן על הגזרה שהייתה תחת אחריותה. לאורך השירות השתתפה במבצעים רבים ובזכות מקצועיותה מנעה מספר חדירות של מחבלים לשטח המדינה. נהרגה ב-7.10.20 במוצב נחל עוז

ליצור קשר // נתנאל אלינסון

תמיד בסוף שנה החברייא אופרים אחד לשני: וואו חייבים לשמור על קשר! אבל בשיחת סוף שנה הייתי אומר להם "הדרך הכי גרועה לשמור על קשר - היא פשוט לשמור על קשר". קשר שרק שופרים בו על מה שהיה, שמבוסס על סיפורי נוסטלגיה, ייעלם די מהר. אם רוצים שדברים יחזיקו להרבה זמן - לא צריך לשמור על קשר, אלא: ליצור קשר. מה הכוונה? נניח סיימתם תיכון או מכינה או קורס ארוך. בסיום כולם מתחבקים ואופרים - "וואו חייבים לשמור על קשר". הרי הייתה פה קבוצה נפלאה. קרה פה משהו. חייבים איכשהו להמשיך את זה. ואז קובעים כעבור כמה חודשים מפגש מחזור. והמפגש באווירה טובה כזה, ארוחה על הדשא של אחד החברה, שתייה, קליל וכיף. יושבים ומרכלים, צוחקים ובעיקר מריצים נוסטלגיה המפגש מסתיים. באמת הייתה אווירה טובה. כעבור שנה עוד מפגש. ושוב, על מה נדבר? יאללה נוסטלגיה מהעבר איזה כיף. למפגש השלישי יבואו רק עשירית מהחברה והמפגש הרביעי כבר לא יתקיים.

קבוצה, טובה ואהובה ככל שתהיה לא תחזיק מעמד לאורך זמן מנוסטלגיה. משמירה על הקשר שהיה. בודדים אולי ישמרו על קשרים בין אישיים - אבל הקבוצה עצמה, תתפוגג. וזה בסדר, כך דרכו של עולם. איזה קבוצות יצליחו להיות בקשר לאורך זמן רב? אלו שייצרו ביניהן קשר חדש. לא רק יצירת קשר חדש בהווה. אלא בנייה של עתיד משותף. כך לפשל, נניח ואותה קבוצת מכינה הייתה מחליטה שהיא מקיפה איזשהו גרעין התיישבות חדש, אז למרות שהם מתגייסים ונפרדים - הרעיון שומר אותם יחד. מפגשי חשיבה משותפים, קביעת החזון, הורדת הדברים לפרקטיקה. כמובן לא כולם היו נשאים - אבל כקבוצה, היא הייתה מחזיקה. מתוך הקבוצות הרבות שבהן הייתי, המעטות שהחזיקו עשרות שנים, גם אם המפגש בהן הוא פעם בכמה חודשים, הכירו את הסוד הזה: לא לשמור על קשר, אלא ליצור קשר.

חיבור דרך יעוד ועשייה // יוגב אברהם

האתגר של משה לאורך ספר שמות הוא בעיקרו לקחת אוסף של עבדים ולהפוך אותם לאומה מלוכדת. אומנם פרעה כבר קרא לנו עם, אבל היה זה עם של שותפות גורל ולא של שותפות ייעוד. שני מאפיינים מאוד בולטים מלווים את המסע של משה בתפקידו. האחד, בני ישראל בנויים משנים עשר שבטים. אין להם בהכרח זהות משותפת. קבוצה של אנשים בעלות מגוון אתני ותרבותי. המאפיין השני הוא אוסף התלונות הבלתי נגמר של עם ישראל לאורך כל הדרך. הם מתלוננים בים סוף. לאחר הקריעה הם מתלוננים על מחסור במים, אחר כך על מחסור במזון. הם עושים את עגל הזהב ומשה עומד בפני משבר גדול. מה עוד אפשר לעשות להם אחרי כל הניסים הגדולים של יציאת מצרים, קריעת הים ומעמד הר סיני על מנת שיהפכו לעם עם תחושת אחדות וזהות משותפת.

בפרשת ויקהל, מגיע הטוויסט - משה מצווה על עם ישראל, אחרי כל ההתבכיינות שלהם, לבנות את המשכן. משה מבין ופועל על פי עיקרון חשוב מאין כמותו: לא מה שקורה לנו מפתח אצלנו אחריות וזהות, אלא מה שאנחנו עושים. מה שהצליח לשנות את עם ישראל הוא לא מה שאלוהים עשה להם, אלא מה שהם עשו למענו. אחרי תקופה אין סופית של קבלה אין סופית ותלונות אין סופיות, בעת בניית המשכן אין תלונות ואין מריבות. עם ישראל היה עסוק בעשייה ונתינה. בני ישראל השתנו, אבל לא על ידי ניסים אלוהיים אלא על ידי מעשיהם. משה לימד את עם ישראל שלא מה שעושים לנו משנה אותנו אלא מה שאנחנו עושים למען האחר. כקבוצה. וזו גם אולי התשובה למתחים סביב השונות האתנית והתרבותית, אומה יכולה לקום מתוך תחושת אחריות משותפת, הצומחת מביצועה של משימה משותפת. "הגמול הנעלה ביותר לעמלו של אדם אינו מה שאדם מקבל בעבורו, אלא מה שאדם נהיה בגללו" (גון ראסקין)

חבורה מחברת // האדמו"ר מפאסצנה

וכן אנו מתנים בתנאי כפול שלא תגרום חס וחלילה חברתנו שום התגבלות עצמית ופרוד שאר ישראל שאינם בחברתנו. אדבא ראשית ויסוד חברתנו היא אהבת ישראל ואהבת חברים באופן היותר חזק, משל לשרפה בעיר ובאו חברי מכבי אש לכבות ולהציל באמצעים שמתאימים לדעתם ולרוחם, האם בשביל זה ישנאו ויתרחקו משאר בני העיר שגם כן מצילים ומכבים כל אחד כפי יכולתו? התכלית היא אחת לכולם, לכבות ולהציל הנפשות הנמצאות בלהבי אש, רק כל אחד מציל כפי אמצעיו, והחברה יותר מצליחה בזה ופה שיעלה ביד החברה לא יעלה בשום אופן ביד היחיד